

Statlig program for forurensningsovervåking

NILU OR : 41/87
REFERANSE: O-7644
DATO : JULI 1987
ISBN : 82-7247-830-7

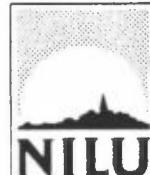
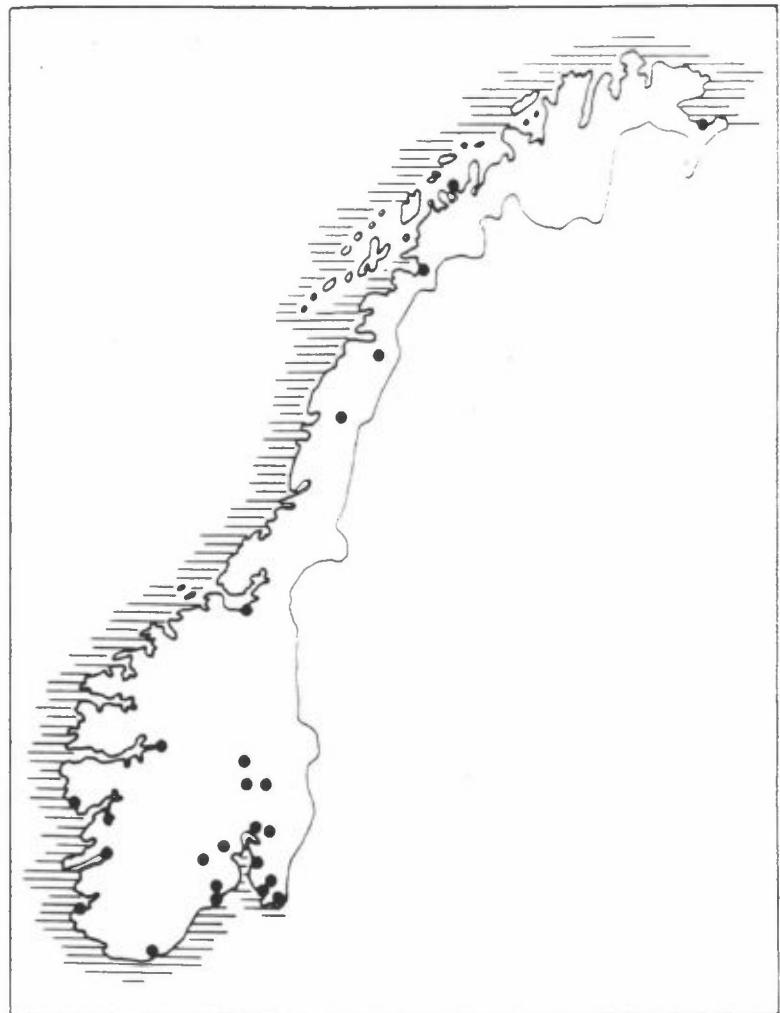
Oppdragsgiver

Statens forurensningstilsyn

Deltagende institusjon

NILU

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING 1. KVARTAL 1987

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
Norwegian Institute For Air Research
POSTBOKS 64 — N-2001 LILLESTRØM — NORWAY

Det statlige programmet omfatter overvåking av forurensningsforholdene i

- luft og nedbør
- grunnvann
- vassdrag og fjorder
- havområder

Overvåkingen består i langsiktige undersøkelser av de fysiske, kjemiske og biologiske forhold.

Hovedmålsettingen med overvåkingsprogrammet er å dekke myndighetenes behov for informasjon om forurensningsforholdene med sikte på best mulig forvaltning av naturressursene.

Hovedmålet spenner over en rekke delmål der overvåkingen bl.a. skal:

- gi informasjon om tilstand og utvikling av forurensningssituasjonen på kort og lang sikt.
- registrere virkningen av iversatte tiltak og danne grunnlag for vurdering av nye forurensningsbegrensende tiltak.
- påvise eventuell uheldig utvikling i resipienten på et tidlig tidspunkt.
- over tid gi bedre kunnskaper om de enkelte vannforekomstes naturlige forhold.

Sammen med overvåkingen vil det føres kontroll med forurensende utslipp og andre aktiviteter.

For å sikre den praktiske koordineringen av overvåkingen av luft, nedbør, grunnvann, vassdrag, fjorder og havområder og for å få en helhetlig tolkning av målresultatene er det opprettet et arbeidsutvalg.

Følgende institusjoner deltar i arbeidsutvalget:

- Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk (DVF)
- Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt (FHI)
- Norges Geologiske Undersøkelser (NGU)
- Norsk institutt for luftforskning (NILU)
- Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
- Statens forurensningstilsyn (SFT)

Overvåkingsprogrammet finansieres i hovedsak over statsbudsjettet. Statens forurensningstilsyn er ansvarlig for gjennomføring av programmet.

Resultater fra de enkelte overvåkingsprosjekter vil bli publisert i årlige rapporter.

Henvendelser vedrørende programmet kan i tillegg til de aktuelle institutter rettes til Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100, Dep. Oslo 1, tlf. 02 - 22 98 10.

NILU OR : 41/87
REFERANSE: O-7644
DATO : JULI 1987
ISBN : 82-7247-830-7

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING
1. KVARTAL 1987

Leif Otto Hagen

UTFØRT ETTER OPPDRAG FRA
STATENS FORURENSNINGSTILSYN

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
POSTBOKS 64, 2001 LILLESTRØM
NORGE

INNHOLD

	Side
1 INNLEDNING	3
2 MÅLERESULTATER	4
3 MÅLEPROGRAM OG STASJONSOVERSIKT	13
4 GRENSEVERDIER FOR LUFTKVALITET	17
DATAVEDLEGG	21

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING 1. KVARTAL 1987

Rundt en tredel av stasjonene i det landsomfattende luftovervåkingsprogrammet hadde overskridelser av den nedre grenseverdien for SO_2 vinteren 1986/87. De fleste overskridelsene skyldes utslipp fra lokal industri. Målinger gjennom 14 år viser at SO_2 -nivået har gått ned i de største byene. Også for sot er det nedgang i denne perioden, men mindre markert enn for SO_2 . De høyeste sotverdiene måles på stasjoner i gater med stor biltrafikk. Blykonsentrasjonen i lufta har gått ned i takt med redusert blytilsetning i bensin. Det ble målt konsentrasjoner av NO_2 over grenseverdiene på fem av åtte stasjoner siste vinter. Biltrafikken er hovedkilden til det høye NO_2 -nivået.

1 INNLEDNING

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat er gjennomført siden 1977 etter oppdrag fra Statens forurensningstilsyn. Målingene ble fram til 1985 foretatt på 35 stasjoner i 29 byer og tettsteder (se Kapittel 3). Fra 1986 gikk partikulært sulfat ut av programmet, blyanalysene ble redusert til 10 stasjoner, mens målinger av nitrogendioksid ble startet på 9 stasjoner. NO_2 -målingene utføres inntil videre bare om vinteren (oktober-mars). Stasjonene i Larvik, Slemmestad, Ålvik og Svelgen ble nedlagt 1.4.1986.

Målingene i 1. kvartal 1987 har omfattet SO_2 , NO_2 , sot og bly. På grunn av problemer med prøvetakerne mangler det noe målinger fra Gjøvik (januar, februar) og Årdal (bare Lægreid i februar).

2 MÅLERESULTATER

De fleste stasjonene med høye SO₂-verdier er påvirket av utslipp fra lokal industri.

Tabell 1 viser at 6 stasjoner hadde én eller flere månedsmiddelverdier over 40 µg/m³ i 1. kvartal 1987. De høyeste månedsmiddelverdiene ble målt i Sulitjelma. I januar hadde Sandnes i Sulitjelma en middelverdi på 538 µg/m³. Den laveste månedsmiddelverdien ble målt på stasjonene i Odda og Mo i Rana med 6 µg/m³ i februar.

Tabell 1: Månedsmiddelverdier av SO₂ over 40 µg/m³ i 1. kvartal 1987.

Målested	Stasjon	Januar 1987		Februar 1987		Mars 1987	
		Middel	Ant. obs.	Middel	Ant. obs.	Middel	Ant. obs.
Sarpsborg	St.Olavs Vold	44	26	43	28	105	31
Oslo	St.Olavs plass	44	31				
Øvre Årdal	Farnes	128	31				
Årdalstangen	Lægreid	127	29			44	31
Sulitjelma	Furulund	500	31				
Sulitjelma	Sandnes	538	31	47	28		

Døgnmiddelverdier over 100 µg/m³ og 150 µg/m³ ble målt på henholdsvis 9 og 6 stasjoner i 1. kvartal 1987, slik det framgår av tabell 2. Stasjonene i Sulitjelma hadde flest døgnmiddelverdier både over 100 µg/m³ og 150 µg/m³. De høyeste døgnmiddelverdiene ble også målt i Sulitjelma, med henholdsvis 4356 µg/m³ og 3788 µg/m³ på Sandnes og Furulund.

I begynnelsen av februar 1987 ble koppersmelteverket i Sulitjelma nedlagt. Etter nedleggingen ble det ikke målt høyere døgnmiddelverdier enn 40 µg/m³ i februar og mars. Middelverdiene i mars var 11-12 µg/m³ på de to stasjonene. Tidligere målinger under de årlige sommerstansene har vist middelverdier på 1-5 µg/m³. Det ble på grunn av de lave verdiene besluttet å nedlegge stasjonene i Sulitjelma fra 1.4.1987.

Tabell 2: Døgnmiddelverdier av SO_2 over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 1. kvartal 1987.

Målested	Stasjon	Høyeste døgn-middelverdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. observasjoner		
			Ialt	>100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	>150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Halden	Rådhuset	141	89	1	
Halden	Stubberudvn.	187	90	5	1
Sarpsborg	St.Olavs Vold	405	85	16	9
Porsgrunn	Rådhuset	124	85	1	
Øvre Årdal	Farnes	538	90	15	9
Årdalstangen	Lægreid	479	71	10	9
Sulitjelma	Furulund	3788	88	16	13
Sulitjelma	Sandnes	4356	89	17	16
Kirkenes	Rådhuset	104	89	3	

Både i Halden, Sarpsborg, Årdal, Sulitjelma og Kirkenes skyldes de høye SO_2 -verdiene i 1. kvartal 1987 utslipp fra lokal industri. Også i Porsgrunn skyldes den ene verdien over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ sannsynligvis lokale industriutslipp.

En tredel av stasjonene hadde overskridelser av den nedre grenseverdien for SO_2 vinterhalvåret 1986/87.

Den øvre grenseverdien for SO_2 overskrides når halvårsmiddelverdien er høyere enn $60 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og/eller døgnmiddelverdien er høyere enn $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (se Kapittel 4). Tabell 3 viser at den øvre grenseverdien ble overskredet ved 7 stasjoner i perioden oktober 1986-mars 1987. I tillegg ble den nedre grenseverdien (6 måneder: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, døgn: $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) overskredet ved 4 stasjoner.

Hele 24 av 30 overvåkingstasjonene hadde en middelverdi vinterhalvåret 1986/87 under eller lik $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som er halvparten av den øvre grenseverdien. Tilsvarende hadde 19 stasjoner en middelverdi lavere eller lik $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den laveste middelverdien ble målt på stasjonen i Odda med $7.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabell 3: Overskridelser av foreslalte grenseverdier for SO₂ i halvårsperioden oktober 1986-mars 1987 (vinterhalvåret).

Målested	Stasjon	Halvårs- middel- verdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Høyeste døgn- middel- verdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.	Prosent obs. over	
					100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Halden	Rådhuset		141	181	1	
Halden	Stubberudvn.		255	182	7	3
Sarpsborg	Alvim		121	156	1	
Sarpsborg	St.Olavs Vold	59	405	177	12	6
Porsgrunn	Rådhuset		124	171	1	
Skien	Kongens gt.		118	182	1	
Øvre Årdal	Farnes	52	538	181	9	5
Årdalstangen	Lægreid	47	479	163	6	5
Sulitjelma	Furulund	328	3788	166	46	42
Sulitjelma	Sandnes	359	4356	166	45	42
Kirkenes	Rådhuset		166	181	3	1

Målinger gjennom 14 år viser at SO₂-nivået har gått ned i de største byene.

I en rekke byer og tettsteder har nå målingene foregått i 14 år. Et sammendrag av resultatene i de største byene er gitt i tabell 4. Verdiene varierer fra år til år, men de fleste byene viser en markert nedgang de siste årene. Dette har sammenheng med en tilsvarende reduksjon av utslippene. På grunn av sterk prisstigning på oljeprodukter i begynnelsen av 1980-årene har stadig flere gått over til elektrisk oppvarming. Det kalde været de to siste vintrene har ikke medført økte konsentrasjoner. Ingen av de største byene har hatt middelverdi over nedre grenseverdi for SO₂ for 6 måneder (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) de fem siste vinterhalvårene.

Tabell 4: Gjennomsnittlig SO₂-konsentrasjon i en del større byer (sentrum) de 14 siste vinterhalvårene ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

By	1973/ 1974	1974/ 1975	1975/ 1976	1976/ 1977	1977/ 1978	1978/ 1979	1979/ 1980	1980/ 1981	1981/ 1982	1982/ 1983	1983/ 1984	1984/ 1985	1985/ 1986	1986/ 1987
Fredrikstad						61	59	37	39	24	26	30	18	22
Oslo*	76	93	80	79	73	58	54	66	63	37	27	33	31	31
Drammen*	93	118	57	77	60	51	57	44	51	37	31	34	30	25
Kristiansand				25	25	18	16	10	13	14	16	14	13	12
Stavanger	13	12		28	20	15	15	12	14	12	8	10	11	12
Bergen*	49	28	37	44	26	38	31	19	22	11	15	17	19	12
Trondheim*	25	28	17	34	28	25	32	20	20	15	16	17	15	12
Tromsø		39	24	36	27	18	18	9	11	11	13	20	12	17
Middel	51	53	43	46	37	36	35	27	29	20	19	22	19	18
Middel*	61	67	48	59	47	43	44	37	39	25	22	25	24	20

SO₂-konsentrasjonene i byer og tettsteder er vesentlig høyere enn på bakgrunnstasjonene.

Bakgrunnstasjonene i tynt befolkede områder er ikke påvirket av lokale kilder. Vinterhalvåret 1986/87 hadde Jergul i Finnmark høyest SO₂-konsentrasjon på bakgrunnstasjonene med 5.8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stasjonene i Sør-Norge hadde verdier på 1-2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dvs. betydelig lavere verdier enn i de fleste byene og tettstedene. På lokal skala er de lokale SO₂-utslippenes som oftest helt dominerende i forhold til langtransport av SO₂. Resultatene av SO₂-målingene i 1. kvartal 1987 på bakgrunnstasjonene er gitt i tabell 5.

Tabell 5: Månedsmiddelverdier av SO₂ på bakgrunnstasjonene i 1. kvartal 1987 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Stasjon	Kommune	Fylke	Jan.	Feb.	Mars
Hummelfjell	Os	Hedmark	0.9	0.5	2.0
Birkenes	Birkenes	Aust-Agder	2.2	1.3	4.5
Skreådalen	Sirdal	Vest-Agder	2.2	0.7	3.5
Kårvatn	Surnadal	Møre og Romsdal	1.2	0.6	3.1
Tustervatn	Hemnes	Nordland	2.5	4.3	4.3
Jergul	Karasjok	Finnmark	6.0	10.0	14.2

De høyeste sotverdiene måles på stasjoner i gater med stor biltrafikk.

Sotmengden bestemmes ved å måle sverting på filtre. Dette gir et uttrykk for mengden av sotpartikler. Disse analysene utføres hver tredje måned (februar, mai, august og november).

Tabell 6 viser de stasjonene som har hatt månedsmiddelverdi over 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ og/eller døgnmiddelverdier over 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i februar 1987. De fleste av disse stasjonene er plassert i eller nær gater med stor trafikk, men forbrenning av fyringsolje til boligoppvarming gir også merkbare bidrag.

Den høyeste månedsmiddelverdien i februar 1987 ble målt på stasjonen i Stavanger med 102 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mens stasjonen i Skien hadde 72 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De høyeste døgnmiddelverdiene ble målt i Stavanger (220 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) og Drammen (134 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tabell 6: Stasjoner med måneds- og/eller døgnmiddelverdier av sot over henholdsvis 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ og 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i februar 1987.

Målested	Stasjon	Månedsmiddel-verdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Høyeste døgnmid-delverdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. observasjoner	
				Ialt	Over 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Fredrikstad	Brochs gt	53	97	28	
Lillestrøm	Kirkegt	50	126	28	3
Hamar	Bekkelivn	44	114	28	1
Drammen	Engene	71	134	28	6
Skien	Kongens gt	72	128	28	4
Stavanger	Handelens hus	102	220	28	12

Sotkonsentrasjonene i de største byene varierer mye fra år til år. I gjennomsnitt har verdiene gått ned sett over en årrekke, men ikke så markert for SO_2 .

Tabell 7 gir en oversikt over månedsmiddelverdiene av sot i februar i en del av de største byene siden 1974. Verdiene varierer mye fra år til år. I gjennomsnitt har verdiene gått ned i perioden, men ikke så markert som for SO_2 . En vesentlig årsak til dette er sannsynligvis at biltrafikk er en viktig kilde til sot.

Tabell 7: Gjennomsnittlig sotkonsentrasjon i en del større byer (sentrum) i februar de 14 siste årene ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

By	Feb. 1974	Feb. 1975	Feb. 1976	Feb. 1977	Feb. 1978	Feb. 1979	Feb. 1980	Feb. 1981	Feb. 1982	Feb. 1983	Feb. 1984	Feb. 1985	Feb. 1986	Feb. 1987
Fredrikstad					82	91	77	56	45	52	49	66	57	53
Oslo*	40	76	56	34	40	44	44	47	58	47	43	64	47	40
Drammen*	61	84	62	58	51	60	60	48	62	44	39	67	50	71
Kristiansand				31	41	34	33	15	23	20	21	29	26	25
Stavanger	55	133		74	68	79	49	57	63	47	49	60	165	102
Bergen*	46	82	96	42	53	51	38	29	24	24	19	28	44	22
Trondheim*	34	15	31	64	50	33	31	26	46	20	22	26	25	25
Tromsø				38	41	53	61	36	37	19	11	13	16	22
Middel	47	71	57	51	52	48	46	37	42	33	32	45	54	45
Middel*	45	64	61	50	49	47	43	38	48	34	31	46	42	40

I Drammen ble stasjonen flyttet fra Helserådet til Engene høsten 1986. Engene er hovedtrafikkåren E-76 gjennom byen og er mer eksponert for biltrafikk enn Helserådet var. Dette er grunnen til økte sotkonsentrasjoner i februar 1987.

Den store økningen i Stavanger i februar 1986 skyldes sannsynligvis at stasjonen i mars 1985 ble flyttet til nabobygningen av praktiske hensyn. Dette førte til en uheldig plassering av luftinntaket. En ny justering av luftinntaket ble foretatt høsten 1986. Målingene i februar 1987 viste nedgang i forhold til februar 1987, men fortsatt noe høyere verdier enn tidligere. Trafikken forbi målestedet er meget stor.

Målingene i februar 1987 viste fortsatt nedgang i blykonsentrasjonene. Dette har antagelig sammenheng med at blyfri bensin har kommet i salg fra 1.1.1986 og at stadig flere benytter denne bensinkvaliteten.

Analysene av bly er til nå utført hver sjette måned (februar og august). På grunn av meget lave verdier ved en del stasjoner ble analysene i 1983 redusert til å omfatte 20 stasjoner, inklusive den regionale bakgrunnstasjonen på Jeløya. Fra 1986 ble målingene ytterligere redusert til 10 stasjoner i takt med nedgangen i blykonsentra-

sjonene som følge av redusert blytilsetning i bensin. Fra 1987 bestemmes blykonsentrasjonen bare i februar.

Flere stasjoner viste lavere blykonsentrasjoner i februar 1987 enn i februar 1986. I Oslo kan dette skyldes redusert trafikk på grunn av gravearbeider i nærområdet. Nedgangen i Stavanger skyldes en mindre justering av luftinntakets plassering. Økte verdier i Drammen skyldes flytting av stasjonen til en mer trafikkert gate.

Stasjonen i Stavanger hadde den høyeste middelverdien i februar 1987 med $0.69 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mens Engene i Drammen hadde $0.42 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabell 8 viser utviklingen i blykonsentrasjonene i februar i årene 1977-1987. Den kraftige nedgangen i blynivået etter 1983 skyldes reduksjon i blytilsetningen i bensinen. Fra 1986 er også blyfri bensin tilgjengelig.

Tabell 8: Gjennomsnittlig blykonsentrasjon i en del større byer (sentrum) i februar de 11 siste årene ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

By	Feb. 1977	Feb. 1978	Feb. 1979	Feb. 1980	Feb. 1981	Feb. 1982	Feb. 1983	Feb. 1984	Feb. 1985	Feb. 1986	Feb. 1987
Fredrikstad	1.43	1.83	1.23	1.14	0.57	1.09	0.49	0.58	0.46	0.39	
Oslo*	0.64	1.05	0.88	0.77	0.80	0.78	1.18	0.45	0.72	0.47	0.26
Drammen*	0.70	0.77	1.02	0.87	0.67	0.67	0.67	0.23	0.36	0.25	0.42
Kristiansand	0.18	0.17	0.36	0.24	0.08	0.14	0.15	0.09	0.12	0.09	0.10
Stavanger	1.30	1.11	1.75	1.11	1.28	0.87	1.24	0.36	0.55	1.49	0.69
Bergen*	0.39	0.58	0.73	0.45	0.34	0.17	0.28	0.12	0.14		0.09
Trondheim*	0.53	0.40	0.33	0.35	0.25	0.46	0.21	0.14	0.13	0.06	0.08
Middel	0.62	0.79	0.99	0.72	0.65	0.52	0.69	0.27	0.37	(0.47)	0.29
Middel*	0.57	0.70	0.74	0.61	0.52	0.52	0.59	0.24	0.34	0.26	0.21

Fem av åtte stasjoner hadde NO₂-konsentrasjoner over nedre grenseverdi for døgnmiddel i vinterhalvåret 1986/87. På stasjonen i Stavanger ble også grenseverdien for halvårsmiddel overskredet. Biltrafikken er den dominerende kilden.

Tidligere omfattende luftkvalitetsundersøkelser i Oslo, Sarpsborg, Fredrikstad, Drammen og Bergen har vist overskridelser av grensever-

diene for NO_2 . Dette er bakgrunnen for at NO_2 -målinger er startet i det rutinemessige overvåkingsprogrammet fra høsten 1986. Foreløpig er målingene begrenset til vinterhalvåret (oktober-mars) og åtte stasjoner. St. Olavs plass i Oslo kommer med fra høsten 1987. Stasjonene er de samme som også har blymålinger (unntatt Sulitjelma).

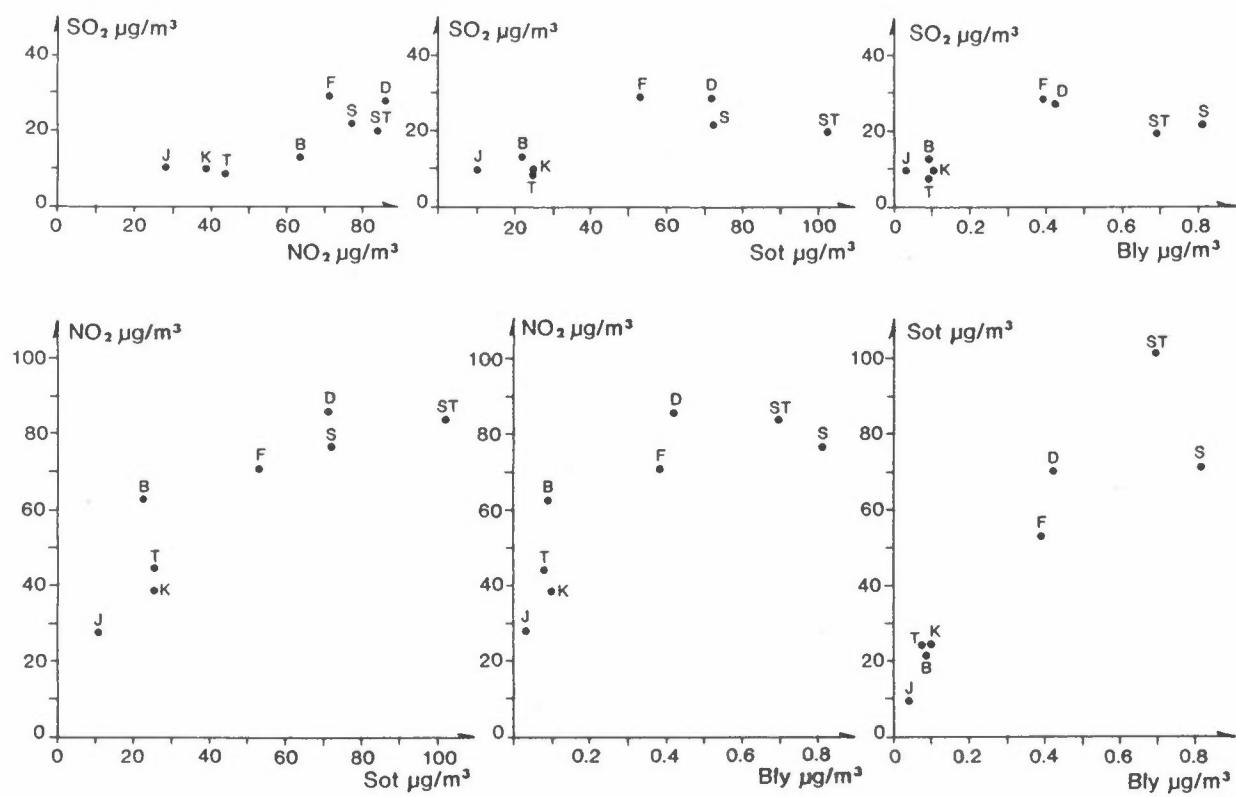
Tabell 9 viser et sammendrag av NO_2 -resultatene i vinterhalvåret 1986/87. Fem av stasjonene hadde døgnmiddelverdier over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som er nedre grenseverdi for døgnmiddel. Den høyeste døgnmiddelverdien ble målt på stasjonen i Drammen med $241 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mens stasjonen i Stavanger hadde $207 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den høyeste middelverdien i vinterhalvåret 1986/87 ble målt i Stavanger med $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som er over grenseverdien for 6 måneder på $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Stasjonen i Drammen hadde $73 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den regionale bakgrunnstasjonen for Oslofjord-området på Jeløya hadde langt lavere verdier enn i byene.

Tabell 9: Resultater av NO_2 -målingene i vinterhalvåret 1986/87 (oktober-mars) ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Målestedsnavn	Stasjon	Middelverdi	Høyeste døgnmiddelverdi	Antall observasjoner		
				I alt	>100	>150
Fredrikstad	Brochs gt	59	123	180	14	
Jeløya	Jeløy radio	19	67	173		
Drammen	Engene	73	241	174	26	1
Skien	Kongens gt	62	118	181	11	
Kristiansand	Festnings gt	33	75	151		
Stavanger	Handelens hus	80	207	172	33	5
Bergen	Chr. Mich. Inst	50	201	174	7	2
Trondheim	Brattøra	45	96	167		

Figur 1 viser sammenhengen mellom månedsmiddelverdier av SO_2 , NO_2 , sot og bly i februar 1987. Den innbyrdes samvariasjonen mellom NO_2 , sot og bly er bedre enn samvariasjonen mellom SO_2 og de andre stoffene. Dette peker mot biltrafikken som den viktigste kilden til NO_2 .

En omfattende kartlegging av utslippene i Drammensområdet i 1984 viste at biltrafikken sto for 87% av utslippet av NO_x , 72% av utslippet av partikler (sot medregnet) og bare 13% av utslippet av SO_2 . Industri og boligoppvarming sto for til sammen 84% av SO_2 -utslippet.

Figur 1: Sammenheng mellom middelverdier av SO_2 , NO_2 , sot og bly i februar 1987 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

F = Fredrikstad	K = Kristiansand
J = Jeløya	ST = Stavanger
D = Drammen	B = Bergen
S = Skien	T = Trondheim

3 MÅLEPROGRAM OG STASJONSOVERSIKT

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat har pågått siden 1977. Fra 1986 har partikulært sulfat gått ut av måleprogrammet, blyanalysene er redusert og målinger av nitrogendioksid startet.

Fra 1. januar 1977 ble det på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn opprettet et nasjonalt overvåkingsprogram for måling av utvalgte luftforurensningskomponenter. Norsk institutt for luftforskning (NILU) har fått ansvaret for den faglige og praktiske gjennomføringen av programmet. Målingene foregår nå ved 31 stasjoner i 25 byer og tettsteder og omfatter svoveldioksid (SO_2), sot, bly (Pb), og nitrogendioksid (NO_2) fra 1.10.1986. Sotmengden bestemmes hver 3. måned (februar, mai, august og november), mens bly fra 1987 bare bestemmes i februar hvert år. NO_2 blir målt i vinterhalvåret (oktober - mars), mens SO_2 måles hele året.

Blymålingene ble redusert til 10 stasjoner fra august 1986 og skal fra 1987 bare gjennomføres i februar. Fra oktober 1986 er det startet målinger av nitrogendioksid (NO_2) på 9 stasjoner. Disse skal foreløpig bare utføres i vinterhalvåret. Bakgrunnen for å sette igang NO_2 -målinger er omfattende målinger i blant annet Sarpsborg, Fredrikstad, Oslo, Bergen og Drammen, som tyder på at en rekke byer kan ha NO_2 -konsentrasjoner over norske forslag til grenseverdier.

Fire stasjoner (Slemmestad, Larvik, Ålvik og Svelgen) ble nedlagt 1.4.1986. Dette skyldes lavt forurensningsnivå på disse stedene.

Figur 2 viser de 25 stedene som nå er med i overvåkingsprogrammet. Tabell 10 gir en oversikt over stasjonene i byer og tettsteder (nedlagte stasjoner er inkludert).

Tabell 10: Stasjonsoversikt.

Nr.	Målested	Stasjon	Fra	Til
1	Halden	Rådhuset	1.1. 1977	
2	Halden	Stubberudveien	1.1. 1977	
3	Sarpsborg	Alvim	1.1. 1977	
4	Sarpsborg	St.Olavs Vold	1.1. 1977	
5	Lillestrøm	Torget 5	1.1. 1977	19.2. 1981
6	Oslo	Bryn skole	1.1. 1977	
7	Oslo	St.Olavs plass 5	1.1. 1977	
8	Hamar	Vangsveien	1.1. 1977	1.6. 1986
9	Lillehammer	Brannstasjonen	1.1. 1977	
10	Gjøvik	Blinken	1.1. 1977	
11	Gjøvik	Syrehaugen	1.1. 1977	27.8. 1981
12	Drammen	Helserådet	1.1. 1977	28.8. 1986
13	Slemmestad	Berger	1.1. 1977	1.4. 1986
14	Larvik	Ø. Bøkeligate	1.1. 1977	6.7. 1983
15	Porsgrunn	Rådhuset	1.1. 1977	
16	Skien	Falkum	1.1. 1977	1.4. 1979
17	Notodden	Helserådet	1.1. 1977	22.2. 1984
18	Kristiansand	Tollbodgaten	1.1. 1977	1.2. 1984
19	Stavanger	Handelens hus	1.1. 1977	
20	Sauda	Rådhuset	1.1. 1977	
21	Bergen	Chr. Michelsens inst.	1.1. 1977	
22	Bergen	Kronstad	1.1. 1977	
23	Odda	Sykehuset	1.1. 1977	1.11.1979
24	Ålvik	Villabyen	1.1. 1977	1.4. 1986
25	Årdal	Farnes	1.1. 1977	
26	Årdal	Lægreid	1.1. 1977	
27	Svelgen	Rådhuset	1.1. 1977	1.4. 1986
28	Trondheim	Brattøra	1.1. 1977	
29	Narvik	Rådhuset	1.1. 1977	
30	Mo i Rana	Sentrum kino	1.1. 1977	25.5. 1982
31	Sulitjelma	Lomi	1.1. 1977	19.11.1980
32	Sulitjelma	Charlotta	1.1. 1977	19.11.1980
33	Tromsø	Strandtorget	1.1. 1977	
34	Kirkenes	Rådhuset	1.1. 1977	
35	Skien	Kongensgate	1.4. 1979	
36	Odda	Brannstasjonen	1.11.1979	
37	Fredrikstad	Brochsgate	1.1. 1980	
38	Sulitjelma	Furulund	19.11.1980	
39	Sulitjelma	Sandnes	19.11.1980	
40	Lillestrøm	Kirkegata	1.4. 1982	
41	Mo i Rana	Svømmehallen	1.6. 1982	1.1. 1984
42	Jeløya	Jeløy radio	21.1. 1983	
43	Larvik	Haralds gt	6.7. 1983	1.4. 1986
44	Kristiansand	Festningsgt.	1.12.1983	
45	Mo i Rana	Mo	1.1. 1984	
46	Notodden	Elektrisk kjøling	23.2. 1984	
47	Drammen	Engene	8.10.1986	
48	Hamar	Bekkeliveien	17.10.1986	

Målestasjonene gir representative verdier av svoveldioksid i sentrumsområdene. Enkelte stasjoner er sterkt påvirket av store industriutslipp av svoveldioksid.

De enkelte stasjonenes plassering i forhold til industri, bebyggelse og biltrafikk varierer fra sted til sted. Målingene har tidligere omfattet langt flere stasjoner i de fleste kommunene, f.eks. 16 stasjoner i Trondheim. En har således for de fleste byene og tettstedene en relativt god oversikt over SO_2 -konsentrasjonene. De stasjonene som inngår i overvåkingsprogrammet, er valgt ut på grunnlag av tidligere målinger. De målte SO_2 -konsentrasjonene ved disse stasjonene gir gjennomgående et representativt bilde av SO_2 -nivået for sentrumsområdene i de byene og tettstedene de er plassert. Erfaring viser at de målte SO_2 -konsentrasjonene påvirkes lite av den lokale plassering i et sentrumsområde, hvor kildene ofte er jevnt fordelt (boligoppvarming).

Noen av målestasjonene er plassert i områder hvor de er sterkt påvirket av industriutslipp av SO_2 . Dette gjelder i særlig grad stasjonene St.Olavs Vold i Sarpsborg og Furulund og Sandnes i Sulitjelma. Felles for disse stasjonene er høye verdier av SO_2 , mens verdiene av sot er lave.

Biltrafikken er den dominerende kilden til bly og en vesentlig kilde til sot. Biltrafikken er også hovedkilden til nitrogendioksid.

Resultatene viser at den lokale plasseringen er avgjørende for de målte konsentrasjonene av sot og bly. Bly har i de langt fleste tilfellene biltrafikken som eneste utslippskilde. Dessuten er det så god korrelasjon mellom sot og bly at det synes som biltrafikken også er en vesentlig kilde til de partiklene som gir sverting på filtrene. Målingene viser eksempelvis at stasjonene med luftinntaket ut mot gater med sterkt trafikk har de høyeste verdiene av sot og bly.

Kartlegging av utslippene i flere byer viser at biltrafikken er hovedkilden til nitrogenoksid (NO og NO₂, gjerne kalt NOx). Utslippet av NO vil etterhvert oksideres til NO₂. Tidligere målinger i Sarpsborg, Fredrikstad, Oslo, Bergen og Drammen har vist overskridelser av norske forslag til grenseverdier, både på gatestasjoner og på stasjoner i sentrum som ikke er plassert nær biltrafikk.

4 GRENSEVERDIER FOR LUFTKVALITET

En arbeidsgruppe oppnevnt av SFT har beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø.

Ved vurdering av luftkvaliteten i et område er det vanlig å sammenlikne målte eller beregnede konsentrasjoner med retningslinjer for luftkvalitet. SFT utarbeidet i 1977 et forslag til retningslinjer for de mest alminnelig forekommende forurensningskomponentene (svoveldioksid (SO₂), sot, nitrogendioksid (NO₂) og fluorid).

I 1978 kom det et forslag fra Bilforurensningsutvalget om å utarbeide luftkvalitetsverdier også for bly, karbonmonoksid (CO) og fotokjemiske oksidanter. SFT oppnevnte i 1979 en arbeidsgruppe for å se på sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø.

Resultatet av arbeidet er presentert i SFT-rapport nr. 38: "Luftforurensning. Virkninger på helse og miljø". Arbeidsgruppen har på grunnlag av litteraturstudier beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø (dose-effektforhold) for stoffene svoveldioksid (SO₂), svevestøv (målt som sot), nitrogendioksid (NO₂), karbonmonoksid (CO), fotokjemiske oksidanter, bly og fluorider. For samtlige stoffer unntatt bly, har gruppen angitt luftkvalitetsgrenseverdier for helsevirkingene. For noen av komponentene oppstår skade på dyr eller vegetasjon ved tilsvarende eller lavere nivåer enn for helseskade. For disse stoffer har gruppen angitt grenseverdier også for slike virkninger. Grenseverdier for vegetasjonsskade er angitt for SO₂, fotokjemiske oksidanter og fluorid, og grenseverdier for skade på dyr er angitt for fluorid.

Med "grenseverdier for helsevirkninger" for et stoff menes her et eksponeringsnivå (den mengden av forurensning) som en ut fra nåværende viden antar befolkningen kan utsettes for uten at helsevirkninger forekommer. Det er regnet med samvirke mellom stoffet og vanlig forekomst av de andre omtalte forurensninger. Det er tatt hensyn til spesielt følsomme grupper i befolkningen.

Arbeidsgruppen ønsker å fremheve at dagens kunnskaper om de ovennevnte stoffers dose-effektforhold er mangelfulle. Ved valget av de foreslåtte grenseverdier er det derfor benyttet en sikkerhetsfaktor på mellom 2 og 5 for de ulike forurensningskomponenter. Dette betyr at man må opp i 2-5 ganger høyere eksponeringsnivåer enn de angitte grenseverdier før det med sikkerhet er konstatert skadelige effekter. Selv ved dette terskelnivået er effektene på grensen av hva man kan påvise med dagens teknikk. De angitte grenseverdier bør derfor ikke tolkes slik at nivåer over grensen er definitivt farlige, mens lavere nivåer ikke kan medføre skader.

Arbeidsgruppen gjør videre oppmerksom på at forurenset luft vanligvis også inneholder andre skadelige komponenter enn de som her er omtalt. At grenseverdiene overholdes er derfor ingen garanti for at den forurensede luft er uten skadefire.

Grenseverdier for luftkvalitet er gitt for ulike midlingstider.

For SO_2 og sot har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å fastsette en bestemt grenseverdi. Det er derfor foreslått følgende konsentrasjonsområder:

	<u>Sfoveldioksid</u>	<u>Sot</u>	<u>Nitrogendioksid</u>
Halvårsmiddel:	40-60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	40-60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Døgnmiddel :	100-150 "	100-150 "	100-150 "
Timesmiddel :			200-350 "

For bly har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å angi en grenseverdi for luftkvalitet. Dette skyldes mangelfull kunnskap om blybelastningen i den norske befolkningen, og at det ikke er nok bare å ta hensyn til den direkte tilførselen av bly fra luft. I denne rapporten har en valgt å bruke den grenseverdien Environmental Protection Agency i USA vedtok i 1978. Denne er strengere enn de retningslinjer som brukes i EF-landene.

Bly

Kvartalsmiddel	:	1.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, USA
Årsmiddel	:	2.0 " , EF

DATAVEDLEGG

SO₂ : Januar 1987
 Februar 1987
 Mars 1987
Sot : Februar 1987
Bly : Februar 1987
NO₂ : Januar 1987
 Februar 1987
 Mars 1987

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NØRGE							SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JAN. 1987						
STASJON DATO	DRAMMEN ENGENE	PORSGRUNN	SKIEN	NOTODDEN	KR. SAND	STAVANGER	BERGEN	ODDA	ARDAL	FARNES	LÆGREID	TRONDHEIM	BRATØRA
		47 15	35 RÅDHUSET	46 KONGENS GT.	44 EL. KJØLINGFESTN.	G.T.	HAND. HUS	CHR. MICH.	KRONSTAD	22 BRANNST.	36	25	43 5
1	26	-	7	8	6	29	50	-	3	41	43	26 5	
2	51	-	13	8	33	26	52	-	7	115	79	28 8	
3	58	-	16	9	12	14	44	-	20	90	78	14 14	
4	51	-	13	12	17	7	6	-	8	27	-	14 29	
5	-	-	27	18	16	21	20	-	12	58	-	26 66	
6	-	16	31	24	35	14	27	14	16	61	66	26 16	
7	-	22	25	19	30	12	19	26	14	50	66	16 42	
8	-	22	56	18	12	2	18	23	13	113	42	17 12	
9	-	9	15	7	6	5	13	15	5	77	12	10 14	
10	-	11	13	10	5	1	25	25	6	33	24	14 39	
11	-	10	18	4	3	6	30	61	7	52	23	23 68	
12	-	12	13	7	5	9	14	24	8	89	68	15 69	
13	-	10	11	11	6	3	46	43	6	103	69	14 15	
14	-	9	15	12	6	9	67	65	12	175	164	15 175	
15	20	9	21	12	13	5	73	95	8	182	265	17 263	
16	29	16	15	12	16	6	69	99	7	194	263	12 12	
17	29	30	20	13	18	3	12	34	9	247	333	9 14	
18	26	9	6	17	14	9	9	8	4	166	266	14 14	
19	38	11	12	19	9	19	13	11	22	538	479	26 10	
20	42	20	23	16	24	5	25	17	6	517	447	10 287	
21	38	32	18	21	18	21	8	29	7	300	287	11 333	
22	53	20	24	42	13	2	10	14	4	366	315	9 14	
23	46	48	18	1	14	5	10	13	4	146	60	10 10	
24	56	124	42	5	20	3	9	17	14	21	17	8 8	
25	18	27	25	1	2	4	6	7	4	3	15	2 3	
26	36	9	14	15	6	5	13	14	5	33	37	7 5	
27	47	20	42	13	7	19	9	11	3	1	12	5 5	
28	27	10	16	17	8	13	20	12	5	19	17	8 8	
29	63	18	27	17	14	10	16	23	6	67	56	9 9	
30	59	30	26	9	11	4	10	18	6	73	39	5 5	
31	31	18	45	6	3	8	9	18	5	2	15	3 3	
MIDDLEL :	40	22	22	13	9	25	29	8	128	127	12		
MAKS :	63	124	56	42	35	73	99	22	538	479	29		
MIN :	18	9	6	1	2	1	6	7	3	1	12	2	
ANT. OBS. :	21	26	31	31	31	31	26	31	31	29	31		
ANT. OVER:													
100UG/M3:	0	1	0	0	0	0	0	0	0	13	9	0	
150UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE

SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JAN. 1987

STASJON DATO	NARVIK RÅDHUSET	MO I RANA MO	SULITJELM. FURULUND	SANDNES	TROMSØ STRANDTG.	KIRKENES RÅDHUSET
1	28	29	27	29	42	49
2	29	26	24	28	37	48
3	13	10	30	24	34	85
4	14	31	20	32	22	35
5	13	42	23	39	4	51
6	22	29	36	37	26	42
7	13	14	15	15	5	51
8	17	32	17	8	60	91
9	23	15	21	18	20	44
10	15	16	22	25	45	71
11	19	12	39	33	5	24
12	15	8	83	91	6	8
13	15	3	72	76	17	13
14	18	3	81	104	7	11
15	8	3	9	28	7	7
16	6	3	137	258	24	7
17	3	2	1003	1067	5	5
18	10	2	3788	4356	6	9
19	3	3	301	254	6	32
20	3	2	87	270	10	98
21	5	1	6	44	17	4
22	8	2	438	474	4	5
23	6	2	1688	1758	10	21
24	7	1	3608	3606	13	34
25	8	8	428	304	13	25
26	9	13	962	820	10	18
27	9	10	726	780	23	17
28	9	1	840	774	7	14
29	7	1	644	728	19	17
30	11	2	316	500	23	19
31	4	1	8	91	18	-
MIDDEL :	12	11	500	538	18	32
MAKS :	29	42	3788	4356	60	98
MIN :	3	1	6	8	4	4
ANT.OBS.:	31	31	31	31	31	30
ANT.OVER:						
100UG/M3:	0	0	13	15	0	0
150UG/M3:	0	0	12	14	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
502 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JAN. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	32	141	14	1	30	1	0
2		STUBBERUD	20	115	20	4	31	1	0
3	SARPSBORG	ALVIM	15	49	25	5	26	0	0
4		ST. OLAV V.	44	405	19	5	26	1	1
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	31	73	7	7	31	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	12	28	7	2	24	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	22	41	7	8	31	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	20	51	7	2	31	0	0
7		ST. OLAV P.	44	87	2	20	31	0	0
48	HAMAR	BEKKELI	17	31	23	2	28	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	20	39	10	4	31	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	-1	42	31	16	6	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	40	63	29	18	21	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	22	124	24	9	26	1	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	22	56	8	6	31	0	0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	13	42	22	1	31	0	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	13	35	6	2	31	0	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	9	29	1	1	31	0	0
21	BERGEN	CHR. MICH.	25	73	15	6	31	0	0
22		KRONSTAD	29	99	16	7	26	0	0
36	ODDA	BRANNST.	8	22	19	3	31	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	128	538	19	1	31	13	9
26		LÆGREID	127	479	19	12	29	9	9
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	12	29	5	2	31	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	12	29	2	3	31	0	0
45	MO I RANA	MO	11	42	5	1	31	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	500	3788	18	6	31	13	12
39		SANDNES	538	4356	18	8	31	15	14
33	TROMSØ	STRANDTG.	18	60	8	4	31	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	32	98	20	4	30	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINORENNE 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU LANDSOVERSIKT OVER LUFTFORURENSNINGER I NORGE FOR SISTE 6 MÅNEDER: AUG. 1986 - JAN. 1987 SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER

NR	MALESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	ST.-AV.	ANTALL OBS.	I PERIODEN	TOT AUG SEP OKT NOV DES JAN	ANTALL OBS. OVER			KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT										
									100	150	500	1000	10	50	100	150	300	500	1000			
1	HALDEN	RÅDHUSET	16.2	141.	17.3	183	31	30	31	30	31	30	1	0	0	0	44.8	96.2	99.5	100.0	100.0	100.0
2	STUBBERUDV	26.9	255.	39.5	184	31	30	31	30	31	31	10	5	0	0	44.6	84.8	94.6	97.3	100.0	100.0	
3	SARPSBORG ALVIM	16.1	121.	16.1	141	11	29	31	30	14	26	2	0	0	0	40.4	97.9	98.6	100.0	100.0	100.0	
4	ST. OLAVS V	61.6	547.	72.7	179	31	30	31	30	31	30	18	10	1	0	7.3	55.9	89.9	94.4	97.8	99.4	100.0
37	FREDRIKSTABROCHSGATE	16.8	73.	11.6	184	31	30	31	30	31	31	0	0	0	0	33.2	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0	
42	JELØYA JELØY RAD	6.3	35.	5.9	177	31	30	31	30	31	24	0	0	0	0	84.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
40	LILLESTRØMKIRKEGATA	11.1	41.	7.4	176	24	29	31	30	31	31	0	0	0	0	58.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
6	OSLO BRYN SKOLE	9.2	51.	8.8	155	27	15	21	30	31	31	0	0	0	0	64.5	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0	
7	ST. OLAVS P	21.5	87.	15.7	178	31	30	25	30	31	31	0	0	0	0	25.3	96.6	100.0	100.0	100.0	100.0	
48	HAMAR BEKKELI	8.6	31.	8.0	90	0	0	15	17	30	28	0	0	0	0	67.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
9	LILLEHAMMERBRANNSTASJ	9.9	39.	7.8	183	31	29	31	30	31	31	0	0	0	0	63.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
10	GJØVIK BLINKEN	12.1	42.	7.8	146	31	30	31	30	18	6	0	0	0	0	46.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
12	DRAMMEN HELSERÅDET	11.6	29.	8.1	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
47	ENGENE	63.	15.2	9.1	0	0	9	30	31	21	0	0	0	0	18.7	90.1	100.0	100.0	100.0	100.0		
15	PORSGRUNN RÅDHUSSET	11.9	124.	11.3	173	31	30	31	30	25	26	1	0	0	0	60.1	99.4	99.4	100.0	100.0	100.0	
35	SKIEN KONGSAGT	21.5	118.	16.0	179	26	30	31	30	31	31	2	0	0	0	17.3	95.0	98.9	100.0	100.0	100.0	
46	NOTODDEN EL. KJØLING	10.1	42.	7.4	184	31	30	31	30	31	31	0	0	0	0	57.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
44	KRISTIANSAFESTNINGSG	11.3	42.	8.2	177	31	30	31	23	31	31	0	0	0	0	55.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
19	STAVANGER HANDELEN	9.9	72.	10.9	176	24	30	30	30	31	31	0	0	0	0	71.0	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	
21	BERGEN CHR. MICHEL	10.4	73.	12.0	166	13	30	21	30	31	31	0	0	0	0	77.1	97.6	100.0	100.0	100.0	100.0	
22	KRISTIANSTAD	9.6	99.	14.1	145	12	30	31	30	16	26	0	0	0	0	78.6	97.2	100.0	100.0	100.0	100.0	
36	ODDA BRANNSTASJ	5.4	70.	7.4	184	31	30	31	30	31	31	0	0	0	0	88.0	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0	
25	ÅRDAL FARNS	49.5	538.	74.2	160	18	20	31	30	30	31	14	9	2	0	21.2	73.1	91.3	94.4	98.1	98.7	100.0
26	LÆGREID	39.1	479.	68.0	182	31	30	31	30	31	29	9	0	0	0	15.9	86.8	95.1	95.1	97.8	100.0	
28	TRONDHEIM BRATTØRA	10.1	29.	5.1	175	31	30	23	30	30	31	0	0	0	0	65.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
29	NARVIK RÅDHUSSET	8.0	29.	6.2	183	31	30	31	29	31	31	0	0	0	0	72.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
45	MO I RANA MO	6.2	49.	8.9	184	31	30	31	30	31	31	0	0	0	0	81.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
38	SULITJELMAFURULUND	452.8	3788.	638.4	152	13	30	31	17	31	31	101	93	46	17	7.2	27.0	33.6	38.8	54.6	69.7	88.8
39	SANDNES	439.4	4356.	668.7	169	31	30	30	17	31	101	94	44	16	11.8	33.7	40.2	44.4	56.2	74.0	90.5	
33	TROMSØ STRANDTORG	14.4	60.	11.9	181	28	30	31	30	31	31	0	0	0	0	49.2	98.9	100.0	100.0	100.0	100.0	
34	KIRKENES RÅDHUSSET	24.5	166.	26.5	170	18	30	31	30	31	30	2	1	0	0	35.3	87.1	98.8	99.4	100.0	100.0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDE I NORGE

S02 MIKROGRAM PR KUBIKKMMETER FEB. 1987

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE							
SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987							
STASJON DATO	NARVIK RÅDHUSET	MO I RANA MO	SULITJELM. FURULUND	TROMSØ STRANDTG.	KIRKENES RÅDHUSET		
1	7	1	102	188	18	31	
2	8	1	508	720	29	11	
3	18	1	139	37	22	21	
4	4	1	40	20	21	30	
5	14	1	20	12	22	101	
6	17	7	17	18	23	92	
7	18	12	20	19	50	35	
8	14	7	21	28	33	28	
9	10	8	11	22	59	17	
10	6	7	17	19	38	36	
11	14	32	13	17	38	68	
12	18	17	-	24	36	63	
13	18	10	26	19	27	70	
14	10	2	21	12	53	34	
15	11	2	9	7	12	104	
16	3	21	10	16	13	18	
17	3	11	25	28	12	17	
18	7	7	8	14	2	64	
19	4	1	7	7	6	1	
20	3	3	5	7	6	21	
21	6	2	9	6	17	26	
22	5	5	7	5	12	4	
23	5	1	10	13	7	11	
24	6	6	13	14	16	24	
25	9	3	11	18	17	19	
26	7	1	5	5	5	10	
27	6	1	7	7	12	18	
28	3	1	9	8	11	59	
MIDDEL :	9	6	40	47	22	37	
MAKS :	18	32	508	720	59	104	
MIN :	3	1	5	5	2	1	
ANT.OBS.:	28	28	27	28	28	28	
ANT.OVER:							
100UG/M3:	0	0	3	2	0	2	
150UG/M3:	0	0	1	2	0	0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	20	58	3	3	28	0	0
2		STUBBERUD	23	187	3	1	28	1	1
3	SARPSBORG	ALVIM	21	59	10	8	28	0	0
4		ST. OLAV V.	43	114	3*	2	28	2	0
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	29	53	9	8	28	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	10	31	3	1	28	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	18	45	3	8	28	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	15	40	20	1	28	0	0
7		ST. OLAV P.	34	60	21	10	28	0	0
48	HAMAR	BEKKELI	20	34	17	8	28	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	11	25	3	2	28	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	-1	53	4	17	12	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	28	55	24	6	28	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	20	41	16	6	28	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	22	56	24	5	28	0	0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	10	19	12	3	27	0	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	10	20	3*	2	28	0	0
19	STAVANGER	HAND. HUS	20	46	3	2	28	0	0
21	BERGEN	CHR. MICH.	13	31	18	6	28	0	0
22		KRONSTAD	15	32	10	5	28	0	0
36	ODDA	BRANNST.	6	31	27	1	28	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	33	107	3	1	28	1	0
26		LÆGREID	-1	54	2	5	11	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	9	14	12*	4	28	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	9	18	3*	3	28	0	0
45	MO I RANA	MO	6	32	11	1	28	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	40	508	2	5	27	3	1
39		SANONES	47	720	2	5	28	2	2
33	TROMSØ	STRANDTG.	22	59	9	2	28	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	37	104	15	1	28	2	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU LANDSOVERSIKT OVER LUFTFORURENSNINGER I NORGE FOR SISTE 6 MÅNEDER: SEP. 1986 - FEB. 1987 SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER			ANTALL OBS. OVER 100 150 500 1000												KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT (PROSENT AV ANTALL OBS. MINDRE ELLER LIK)							
NR	MALESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	ST. AV.	ANTALL OBS. I PERIODEN TOT SEP OKT NOV DES JAN FEB			ANTALL OBS. OVER 100 150 500 1000			10	50	100	150	300	500	1000				
1	HALDEN	RÅDHUSET	16.4	141.	16.1	180	30	31	30	31	28	1	0	0	0	42.8	96.1	99.4	100.0	100.0	100.0	
2		STUBBERUDV	27.5	255.	40.1	181	30	31	30	31	28	10	6	0	0	40.9	85.6	94.5	96.7	100.0	100.0	
3	SARPSBORG	ALVIM	17.3	121.	15.6	15.8	29	31	30	14	26	2	0	0	0	32.9	97.5	98.7	100.0	100.0	100.0	
4		ST. OLAVS V	52.3	547.	57.9	176	30	31	30	31	26	12	4	1	0	9.1	58.0	93.2	97.7	98.9	99.4	100.0
37	FREDRIKSTABROCHSGATE	19.6	73.	12.7	181	30	31	30	31	28	0	0	0	0	26.0	96.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
42	JELØYA	JELØY RADI	7.5	35.	6.4	174	30	31	30	31	24	0	0	0	0	77.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
40	LILLESTRØM	KIRKEGATA	13.2	45.	7.7	180	29	31	30	31	28	0	0	0	0	46.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
6	OSLO	BRYN SKOLE	11.2	51.	9.9	156	15	21	30	31	28	0	0	0	0	55.8	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
7		ST. OLAVS P	25.6	87.	16.0	175	30	25	30	31	31	0	0	0	0	16.6	93.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
48	HAMAR	BEKKELI	11.3	34.	9.2	118	0	15	17	30	28	0	0	0	0	54.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
9	LILLEHAMMER	BRANNSTASJ	10.4	39.	7.7	180	29	31	30	31	28	0	0	0	0	59.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
10	GJØVIK	BLINKEN	14.0	53.	9.6	127	30	31	30	18	6	12	0	0	0	39.4	99.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
47	DRAMMEN	ENGENE	25.2	63.	14.9	119	0	9	30	31	21	28	0	0	0	15.1	90.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	14.5	124.	11.9	170	30	31	30	25	26	2	0	0	0	47.1	99.4	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0
35	SKIEN	KONGENSGAT	23.0	118.	15.8	181	30	31	30	31	31	28	2	0	0	11.6	94.5	98.9	100.0	100.0	100.0	100.0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	10.5	42.	6.9	180	30	31	30	31	27	0	0	0	0	55.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
44		KRISTIANSAFESTNINGSG	11.6	42.	7.9	174	30	31	23	31	28	0	0	0	0	51.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
19	STAVANGER	HANDELENS	11.9	72.	12.2	180	30	30	31	31	28	0	0	0	0	62.8	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
21	BERGEN	CHR. MICHEL	11.2	73.	11.7	181	30	31	30	31	28	0	0	0	0	71.3	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
22		KRONSTAD	10.9	99.	13.8	161	30	31	30	16	26	0	0	0	0	68.9	97.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
36	ODDA	BRANNSTASJ	5.9	70.	7.7	181	30	31	31	31	27	0	0	0	0	85.6	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
25	ÅRDAL	FARNES	49.5	538.	72.9	170	20	31	30	30	28	15	9	2	0	25.3	69.4	91.2	94.7	98.2	98.8	100.0
26		LÆGREID	42.7	479.	71.4	162	30	31	30	31	29	1	9	0	0	14.2	84.0	94.4	94.4	97.5	100.0	100.0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	10.6	29.	4.9	172	30	23	30	31	28	0	0	0	0	60.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
29	NARVIK	RÅDHUSET	8.8	29.	6.3	180	30	31	29	31	28	0	0	0	0	67.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
45	MO I RANA	MO	6.9	49.	9.2	181	30	31	31	31	28	0	0	0	0	77.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
38	SULITJELMA	FURULUND	416.2	3788.	623.4	166	30	31	17	31	27	100	92	47	17	10.2	34.9	39.8	44.6	57.8	71.7	89.8
39		SANDNES	447.1	4356.	672.7	166	30	30	17	31	28	100	94	44	16	6.0	34.3	39.8	43.4	55.4	73.5	90.4
33	TROMSØ	STRANDTORG	16.8	60.	12.9	181	30	31	31	28	0	0	0	0	0	39.2	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	26.5	166.	27.5	180	30	31	30	31	28	4	1	0	0	32.2	97.8	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTÅNDEN I NORGE

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE

SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAR. 1987

STASJON DATO	NARVIK RÅDHUSET	MO RÅDHUSET	I RANA MO	SULITJELM. FURULUND	39 SANDNES	TROMSØ STRANDTG.	KIRKENES RÅDHUSET
	1	9	1	9	8	12	71
2	13	1	10	8	31	103	
3	13	3	15	13	38	45	
4	13	1	17	17	28	60	
5	5	1	11	12	9	13	
6	22	1	5	6	33	23	
7	9	3	12	10	45	21	
8	7	2	4	5	21	45	
9	10	1	6	7	11	90	
10	13	2	8	11	11	34	
11	12	19	8	11	3	11	
12	11	19	4	8	7	12	
13	12	19	2	5	3	7	
14	7	1	6	4	3	27	
15	7	20	6	7	11	22	
16	7	18	6	8	3	19	
17	8	13	6	19	3	34	
18	16	57	40	36	4	37	
19	21	38	26	27	11	85	
20	13	35	13	8	2	73	
21	15	36	20	20	19	66	
22	15	10	23	21	17	28	
23	18	7	15	7	25	57	
24	15	14	15	10	13	8	
25	15	15	11	9	13	10	
26	11	7	12	9	17	10	
27	14	18	14	8	16	12	
28	11	14	10	10	18	18	
29	12	6	11	5	20	10	
30	5	1	11	6	7	3	
31	8	1	-	-	18	17	
MIDDEL :	12	12	12	11	15	35	
MAKS :	22	57	40	36	45	103	
MIN :	5	1	2	4	2	3	
ANT.OBS.:	31	31	30	30	31	31	
ANT.OVER:							
100UG/M ³ :	0	0	0	0	0	1	
150UG/M ³ :	0	0	0	0	0	0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAR. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	24	54	8	4	31	0	0
2		STUBBERUD	28	141	14	1	31	3	0
3	SARPSBORG	ALVIM	21	88	18	1	27	0	0
4		ST. OLAV V.	105	389	21	14	31	13	8
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	28	45	13	6	31	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	14	40	16	5	31	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	16	34	18	8	27	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	21	45	16	1	31	0	0
7		ST. OLAV P.	37	99	6	1	31	0	0
48	HAMAR	BEKKELI	17	34	4	1	31	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	8	22	17	1	31	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	34	62	24	7	26	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	24	43	16	9	31	0	0
15	PØRSGRUNN	RÅDHUSET	17	28	16	8	31	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	24	66	10	6	31	0	0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	10	21	8*	2	30	0	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	10	22	16	2	27	0	0
19	STAVANGER	HAND. HUS	11	28	2*	1	31	0	0
21	BERGEN	CHR. MICH.	13	29	10	3	31	0	0
22		KRONSTAD	12	26	11	3	26	0	0
36	ODDA	BRANNST.	14	58	24	3	31	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	44	120	3	3	31	1	0
26		LÆGREID	36	104	3	5	31	1	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	17	36	19	4	30	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	12	22	6	5	31	0	0
45	MO I RANA	MO	12	57	18	1	31	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	12	40	18	2	30	0	0
39		SANDNES	11	36	18	4	30	0	0
33	TROMSØ	STRANDTG.	15	45	7	2	31	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	35	103	2	3	31	1	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NR MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	ST. AV.	ANTALL OBS. I PERIODEN					ANTALL OBS. OVER					KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT						
					TOT	OKT	NOV	JAN	FEB	MAR	100	150	500	1000	10	50	100	150	300	500	
1	HALDEN	RÅDHUSET	19.3	141.	16.4	181	31	30	31	28	31	1	0	0	0	33.7	95.6	99.4	100.0	100.0	
2	STUBBERUDV	29.6	255.	41.9	182	31	30	31	28	31	13	6	0	0	40.1	84.1	92.9	96.7	100.0	100.0	
3	SARPSBORG ALVIM	18.2	121.	16.5	156	31	30	14	26	28	27	2	0	0	0	30.1	96.2	98.7	100.0	100.0	100.0
4	ST. OLAVS V	59.3	405.	62.7	177	31	30	31	26	28	31	21	10	0	0	6.2	55.9	86.1	94.4	98.3	100.0
37	FREDRIKSTABROSGATE	22.1	73.	13.3	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	20.9	96.7	100.0	100.0	100.0	100.0
42	JELØYA JELØY RADI	9.4	40.	7.7	175	31	30	31	24	28	31	0	0	0	0	68.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
40	LILLESTRØMKIRKEGATA	14.6	45.	7.5	178	31	30	31	31	28	27	0	0	0	0	34.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
6	OSLO BRYN SKOLE	13.7	51.	10.6	172	21	30	31	31	28	31	0	0	0	0	45.9	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0
7	ST. OLAVS P	30.5	99.	16.6	176	25	30	31	31	28	31	0	0	0	0	8.0	89.2	100.0	100.0	100.0	100.0
48	HAMAR BEKKELI	12.6	34.	9.4	149	15	17	30	29	28	31	0	0	0	0	47.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
9	LILLEHAMMER BRANNSTASJ	10.3	39.	7.7	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	62.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
10	GJØVIK BLINKEN	18.7	62.	13.3	123	31	30	18	6	12	26	0	0	0	0	30.1	98.4	100.0	100.0	100.0	100.0
47	DRAMMEN ENGENE	25.0	63.	13.7	150	9	30	31	21	28	31	0	0	0	0	12.7	92.7	100.0	100.0	100.0	100.0
15	PORSGRUNN RÅDHUSET	16.0	124.	11.6	171	31	30	25	26	28	31	1	0	0	0	36.8	99.4	99.4	100.0	100.0	100.0
35	SKIEN KONGENS GAT	24.2	118.	15.7	182	31	30	31	31	28	31	2	0	0	0	7.7	94.5	98.9	100.0	100.0	100.0
46	NOTODDEN EL. KJØLING	9.6	42.	6.5	180	31	30	31	31	27	30	0	0	0	0	61.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
44	KRISTIANSFAESTNINGSG	11.8	36.	7.3	171	31	23	31	28	27	0	0	0	0	46.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
19	STAVANGER HANDELENS	12.4	72.	12.2	181	30	30	31	28	31	0	0	0	0	58.0	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	
21	BERGEN CHR. MICHEL	12.4	73.	11.7	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	63.7	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0
22	KRONSTAD	12.1	99.	14.0	157	31	30	16	26	26	0	0	0	0	61.1	97.5	100.0	100.0	100.0	100.0	
36	ODDA BRANNSTASJ	7.8	70.	9.8	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	78.6	98.4	100.0	100.0	100.0	100.0
25	ÅRDAL FARNES	52.4	538.	70.4	181	31	30	30	31	28	31	16	9	2	0	18.8	66.3	91.2	95.0	98.3	98.9
26	LÄGREID	46.5	479.	70.7	163	31	30	31	29	11	31	10	9	0	0	9.8	80.4	93.9	94.5	97.5	100.0
28	TRONDHEIM BRATTØRA	11.9	36.	6.2	172	23	30	30	31	28	30	0	0	0	0	51.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
29	NARVIK RÅDHUSET	10.2	29.	6.0	181	31	31	29	31	28	31	0	0	0	0	57.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
45	MO I RANA MO	8.4	57.	10.7	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	71.4	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0
38	SULITJELMAFURULUND	327.6	3788.	617.7	166	31	30	17	31	27	30	77	69	35	13	18.1	50.0	53.6	58.4	69.9	78.9
39	SANDNES	359.0	4356.	675.2	166	30	30	17	31	28	30	75	70	31	14	18.1	50.0	54.8	57.8	68.7	81.3
33	TROMSØ STRANDTORG	17.2	60.	13.1	182	31	30	31	31	28	31	0	0	0	0	37.4	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0
34	KIRKENES RÅDHUSET	29.3	166.	28.5	181	31	30	31	30	28	31	5	1	0	0	26.5	81.8	97.2	99.4	100.0	100.0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

OVERVÄKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTÅNDEN I NORGE
SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE

SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

STASJON DATO	TRONDHEIM NARVIK		MO	I RANA SULITJELM.		TROMSØ STRANDTG.	KIRKENES RÅDHUSET
	28 BRATTØRA	29 RÅDHUSET		45 MO	FURULUND SANDNES		
1	10	11	2	6	2	10	12
2	56	15	4	8	5	40	8
3	37	18	4	5	3	14	10
4	12	8	21	5	4	16	17
5	38	11	22	4	3	23	64
6	18	38	26	18	11	17	54
7	1	20	20	30	8	29	8
8	11	18	35	30	15	39	6
9	59	28	86	9	8	69	2
10	34	14	55	17	7	40	16
11	24	14	17	7	4	17	42
12	51	30	32	-	9	19	23
13	69	64	54	17	9	20	22
14	12	19	61	29	9	47	18
15	7	13	24	10	3	9	17
16	18	30	28	6	16	10	13
17	21	22	35	31	12	37	15
18	29	14	46	7	1	5	40
19	21	5	34	9	3	11	19
20	16	8	16	5	5	19	18
21	6	4	6	3	1	15	16
22	5	9	41	13	5	13	5
23	10	12	38	17	22	24	14
24	32	50	64	13	14	18	15
25	37	19	28	14	20	7	26
26	17	8	11	6	3	18	9
27	23	17	11	4	3	36	32
28	17	26	8	9	6	42	14
MIDDEL :	25	19	30	12	8	24	20
MAKS :	69	64	86	31	22	69	64
MIN :	1	4	2	3	1	5	2
ANT.OBS.:	28	28	28	27	28	28	28
ANT.OVER:							
100UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0
150UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.		ANT. OVER:	
							OBS.	100	150	
1	HALDEN	RÅDHUSET	26	49	23	7	27	0	0	
2		STUBBERUD	16	58	3	4	28	0	0	
3	SARPSBORG	ALVIM	18	44	3	2	28	0	0	
4		ST. OLAV V.	16	57	3	6	28	0	0	
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	53	97	18	16	28	0	0	
62	JELØYA	JELØY RAD.	10	32	3	1	28	0	0	
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	50	126	18	10	28	3	0	
6	OSLO	BRYN SK.	32	68	4	7	28	0	0	
7		ST. OLAV P.	40	88	4	11	28	0	0	
48	HAMAR	BEKKELI	44	114	17	9	28	1	0	
9	LILLEHAM.	BRANNST.	39	89	19*	8	27	0	0	
10	GJØVIK	BLINKEN	-1	98	11	15	12	0	0	
47	DRAMMEN	ENGENE	71	134	21	14	28	6	0	
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	36	73	20	7	28	0	0	
35	SKIEN	KONGENSGT.	72	128	4	21	28	4	0	
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	37	86	4	17	27	0	0	
44	KR. SAND	FESTN.GT.	25	62	19	6	28	0	0	
19	STAVANGER	HAND.HUS	102	220	19	35	28	12	4	
20	SAUDA	RÅDHUSET	25	64	21	10	17	0	0	
21	BERGEN	CHR. MICH.	22	51	16	6	28	0	0	
22		KRONSTAD	23	60	10	3	28	0	0	
36	ODDA	BRANNST.	19	36	11*	6	28	0	0	
25	ÅRDAL	FARNES	11	33	5	1	28	0	0	
26		LÆGREID	-1	16	2	4	11	0	0	
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	25	69	13	1	28	0	0	
29	NARVIK	RÅDHUSET	19	64	13	4	28	0	0	
45	MO I RANA	MO	30	86	9	2	28	0	0	
38	SULITJELM.	FURULUND	12	31	17	3	27	0	0	
39		SANDNES	8	22	23	1	28	0	0	
33	TROMSØ	STRANDTG.	24	69	9	5	28	0	0	
34	KIRKENES	RÅDHUSET	20	64	5	2	28	0	0	

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NØRGE

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
BLY MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								1	3
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	.39	.77	16	.06	28	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	.03	.08	16	.00	28	0	0
7	OSLO	ST. OLAV P.	.26	.67	8	.05	28	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	.42	.80	20	.18	28	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	.81	1.36	15	.27	28	6	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	.10	.34	19	.01	28	0	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	.69	1.38	19*	.26	28	5	0
21	BERGEN	CHR.MICH.	.09	.22	16	.00	28	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	.08	.24	2	.00	28	0	0
39	SULITJELM.	SANDNES	.03	.64	2	.00	28	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIOEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINORE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE NO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JAN. 1987								
STASJON	FREDRIKST.	JELØYA	DRAMMEN	SKIEN	KR. SAND	STAVANGER	BERGEN	TRONDHEIM
DATO	37	42	47	35	44	19	21	20
1	50	34	47	53	16	92	88	23
2	74	43	68	80	28	165	98	27
3	77	28	84	64	30	101	80	43
4	43	16	56	48	15	37	16	26
5	42	11	62	30	16	70	51	21
6	59	12	85	41	17	63	50	36
7	78	35	86	68	38	81	50	56
8	54	15	63	62	37	94	69	36
9	55	8	94	59	15	69	46	27
10	46	8	64	44	8	57	62	45
11	41	8	69	40	9	52	61	59
12	56	7	241	54	11	65	35	57
13	54	-	74	57	12	63	99	55
14	73	-	23	53	12	106	142	55
15	102	-	60	74	35	169	201	64
16	118	-	92	88	53	207	165	48
17	60	-	80	84	39	52	28	42
18	49	-	68	42	19	71	20	46
19	54	-	85	61	23	110	44	86
20	32	22	78	57	43	61	53	55
21	64	45	77	73	52	68	81	53
22	75	44	79	72	52	101	61	56
23	74	40	78	71	51	101	83	46
24	39	29	95	64	52	88	53	10
25	27	3	40	36	12	55	23	12
26	68	8	98	70	32	115	65	45
27	90	13	103	10	35	84	66	44
28	80	11	74	81	38	92	82	48
29	62	6	111	76	51	67	51	45
30	85	25	108	83	43	79	91	21
31	83	7	68	85	23	61	72	11
MIDDEL :	63	20	81	61	30	87	71	42
MAKS :	118	45	241	88	53	207	201	86
MIN :	27	3	29	10	8	37	16	10
ANT. OBS.:	31	24	31	31	31	31	31	31
ANT. OVER:								
100UG/M3:	2	0	4	0	0	9	3	0
150UG/M3:	0	0	1	0	0	3	2	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
NO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JAN. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.	ANT. OVER:	
							OBS.	100	150
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	63	118	16	27	31	2	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	20	45	21	3	24	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	81	241	12	29	31	4	1
35	SKIEN	KONGENSGT.	61	88	16	10	31	0	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	30	53	16	8	31	0	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	87	207	16	37	31	9	3
21	BERGEN	CHR.MICH.	71	201	15	16	31	3	2
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	42	86	19	10	31	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE NO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
NO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER FEB. 1987

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.	ANT. OVER:
							OBS.	100 150
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	71	102	18	36	28	1 0
42	JELØYA	JELØY RAD.	28	63	16	3	28	0 0
47	DRAMMEN	ENGENE	86	125	20	50	28	8 0
35	SKIEN	KONGENSGT.	77	118	20	45	28	2 0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	39	75	20	11	28	0 0
19	STAVANGER	HAND.HUS	84	127	18	53	28	7 0
21	BERGEN	CHR.MICH.	63	97	18	27	28	0 0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	44	69	2	8	28	0 0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE NO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAR. 1987								
STASJON	FREDRIKST.	JELØYA	DRAMMEN	SKIEN	KR. SAND	STAVANGER	BERGEN	TRONDHEIM
DATO	37	42	47	35	44	19	21	28
	BROCHSGATE	JELØY RAD.	ENGENE	KONGENSGT.	FESTN.GT.	HAND.HUS	CHR.MICH.	BRATTØRA
1	63	10	81	65	8	35	31	31
2	72	19	77	74	16	71	45	52
3	84	38	97	89	46	67	37	66
4	109	27	103	89	36	88	76	60
5	114	53	106	101	25	90	59	35
6	109	45	89	97	42	102	65	41
7	76	17	94	77	15	62	81	29
8	66	5	94	61	11	65	63	29
9	114	40	109	57	21	114	91	36
10	122	32	122	104	38	148	123	75
11	121	67	115	105	71	150	107	79
12	104	45	111	108	37	158	103	94
13	117	54	133	109	29	115	72	76
14	49	17	77	104	28	56	19	45
15	72	13	76	73	14	78	32	44
16	123	39	120	94	37	108	63	42
17	65	10	79	78	30	47	32	34
18	66	22	93	62	27	84	65	23
19	77	19	98	66	47	89	36	40
20	80	12	103	72	36	94	42	42
21	38	9	84	57	49	76	31	49
22	56	22	86	57	22	33	18	50
23	84	27	113	61	22	87	34	68
24	102	21	134	107	24	97	-	77
25	79	7	107	85	18	69	-	49
26	80	18	111	106	46	61	-	62
27	43	13	71	103	28	57	-	45
28	58	16	86	52	28	63	-	36
29	56	10	89	57	12	85	-	19
30	76	18	94	67	53	104	-	49
31	39	-	-	-	38	-	-	-
MIDDEL :	81	25	98	81	31	85	58	49
MAKS :	123	67	134	109	71	158	123	94
MIN :	38	5	71	52	8	33	18	19
ANT.OBS.:	31	30	30	30	31	30	23	30
ANT.OVER:								
100UG/M3:	10	0	13	9	0	8	3	0
150UG/M3:	0	0	0	0	0	1	0	0

**OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
NO 2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAR. 1987**

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								100	150
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	81	123	16	38	31	10	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	25	67	11	5	30	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	98	134	24	71	30	13	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	81	109	13	52	30	9	0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	31	71	11	8	31	0	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	85	158	12	33	30	8	1
21	BERGEN	CHR.MICH.	58	123	10	18	23	3	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	49	94	12	19	30	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKSS.-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT
MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINEREENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU LANDSOVERSIKT OVER LUFTFORURENSNINGER I NORGE FOR SISTE 6 MÅNEDER: OKT. 1986 - MAR. 1987 NO 2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS ST.AV.	ANTALL OBS. I PERIODEN TOT OKT NOV DES JAN FEB MAR	ANTALL OBS. OVER 100 150 500 1000	KUMULATIV FREKVENSTORDELING I PROSENT (PROSENT AV ANTALL OBS. MINORE ELLER LIK)						
							10	50	100	150	300	500	1000
37	FREDRIKSTABRO	BROCHSGATE	58.9	123.	24.6	180	30	29	31	31	14	0	0
42	JELØYA	JELØY RADI	19.0	67.	13.0	173	30	31	24	28	30	0	0
47	DRAMMEN	ENGENE	73.3	241.	26.7	174	24	30	31	28	26	1	0
15	SKIEN	KONGENSGAT	61.9	118.	19.2	181	31	30	31	20	30	1	0
44	KRISTIANSAFESTNING	G	32.4	75.	13.7	182	31	30	31	26	31	0	0
19	STAVANGER	HANDELEN	79.6	207.	27.0	172	22	30	31	26	33	5	0
21	BERGEN	CHR.MICHEL	50.4	201.	27.3	174	31	30	31	28	23	7	2
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	44.5	96.	16.0	167	17	30	31	31	30	0	0

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING (NILU)
 NORWEGIAN INSTITUTE FOR AIR RESEARCH
 POSTBOKS 64, N-2001 LILLESTRØM

RAPPORTTYPE OPPDRAKSRAPPORT	RAPPORTNR. OR 41/87	ISBN-82-7247-830-7	
DATO JULI 1987	ANSV. SIGN. <i>O.F. Hagen</i>	ANT. SIDER 46	PRIS 40,-
TITTEL Rutineovervåking av luftforurensning 1. kvartal 1987.		PROSJEKTLEDER L.O. Hagen	NILU PROSJEKT NR. 0-7644
FORFATTER(E) Leif Otto Hagen	TILGJENGELIGHET A		OPPDRAKGIVERS REF. T. Syversen, SFT
OPPDRAKGIVER (NAVN OG ADRESSE) Statens forurensningstilsyn Postboks 8100, Dep 0032 Oslo 1			
3 STIKKORD (å maks. 20 anslag) Overvåking Luftkvalitet Tettsteder			
REFERAT (maks. 300 anslag, 7 linjer) Rapporten gir resultater av målinger av SO_2 , NO_2 , sot og bly for 1. kvar- tal 1987 ved 31 målestasjoner over hele landet. Forurensningsnivået er sammenlignet med norske grenseverdier for luftkvalitet. Høye verdier av SO_2 er målt ved noen stasjoner nær større industribedrifter. Utslipp fra biltrafikken er hovedkilden til høye verdier av NO_2 .			

TITLE Air quality monitoring in Norway. Results from the period January-March 1987.	
ABSTRACT (max. 300 characters, 7 lines) This report gives results from measurements of SO_2 , NO_2 , smoke and lead from the period January-March 1987 at 31 monitoring sites all over Norway. The air pollution levels are compared with national air quality guide- lines. High levels of SO_2 are measured in the vicinity of some local industries. Emissions from vehicles are the dominant source for the high measured concentrations of NO_2 .	

- * Kategorier: Åpen - kan bestilles fra NILU A
- Må bestilles gjennom oppdragsgiver B
- Kan ikke utleveres C